

[Fogh Rasmussen]

oner er realrenten efter skat, og da den er uændret, vil rentefaldet ikke fremkalde mere nybyggeri. Det er selvfølgelig forkert. Huskøberne har en klar fordel ved en sammensætning af lav rente og lav inflation fremfor en sammensætning af høj rente og høj inflation, selv om realrenten efter skat er den samme i begge situationer. Fordelen hedder bedre likviditet. Med høj rente og stærk inflation har huskøberen en meget stor startydelse; til gengæld udhuler inflationen hurtigt dens realværdi. Med lav rente og lav inflation har huskøberen en lav startydelse, til gengæld udhuler inflationen kun langsomt dens realværdi. Det valg, huskøberen står over for, er altså mellem at starte dyrt og slutte billigt og at starte mindre dyrt og slutte mindre billigt. Det er klart, at unge familier, hvis likviditet dårligt kan holde til de høje startydelse, må foretrække lavere rente og lavere inflationstakt. Man får ikke brød på bordet i de unge år bare ved udsigten til økonomiske gevinster i de ældre år.

Derfor er der ingen som helst tvivl om, at det samtidige fald i rente og inflation forbedrer huskøbernes økonomiske situation. Der er altså ingen tvivl om, at rentefaldet er til gavn for byggeriet, også selv om realrenten er uændret. Det er direkte forkert, når hr. Knud Damgaard anfører, at tallene ikke viser en stigning i aktiviteten. Hvis vi ser på antallet af påbegyndte enfamiliehuse, er der tale om en vækst i antallet af påbegyndelser både i fjerde kvartal 1982 og i første kvartal 1983 i forhold til de tilsvarende kvartaler et år tidligere.

Som sagt er det kun en selv bærende opgang i samfundsokonomien, der kan trække en virkelig opgang i byggeriet med sig. Men indtil markedskræfterne for alvor tager fat, er der behov for en særlig indsats for at afhjælpe nogle af de helt akutte problemer.

Vi har noteret med tilfredshed, at regeringen har taget en række målrettede initiativer til fremme af beskæftigelsen i byggesektoren. Kvoten for støtte til byggeri er fastholdt uændret på 15.800 enheder i 1983 og i 1984. Det er vedtaget at afsætte yderligere midler til en forstærket indsats med byggeeksport. Der er gennemført større hensættelser til reparation og vedligeholdelse af private og almennyttige udlejningsboliger. Der er foretaget en forlængelse af de høje tilskudsprocenter i varmesynsloven. Boligministeren har

tilkendegivet vilje til at frigive de indestående midler i Grundejernes Investeringsfond hurtigere end planlagt. Der er sket en forbedring af flyttereglerne i almennyttigt byggeri; det er blevet billigere at flytte, og flere flytninger giver mere beskæftigelse med reparation. Folketinget har vedtaget en yderligere liberalisering af realkreditloven, som dels letter ejerskifte i visse erhvervssejendomme, dels forbedrer lånemulighederne for fritidshuse og for nyopførelse af idrætsanlæg. Regeringen har fremsat forslag om tilskud til mindre investeringer i ældre landbrugsbygninger, og tilsagnsrammen til byfornyelse er planlagt udvidet med 300 mill. kr. i 1983. Denne udvidelse vil, hvis den bliver en realitet, opfylde et meget stort ønske hos kommunerne og vil yde et stort og et positivt bidrag til beskæftigelsen i byggebranchen.

Vi havde et stærkt ønske om at få vedtaget regeringens forslag om at indføre fradragsret for dokumenterede vedligeholdelsesudgifter i ejer- og lejligheder. Vi tror, at en sådan ordning ville have sat en masse aktivitet i gang i ældre huse og lejligheder. Desværre har vi atter en gang måttet konstatere en massiv modstand i folketinget mod dette forslag.

Endelig ønsker vi en opstramning af reglerne for kommunale håndværks- og entreprenørafdelinger. Hovedreglen bør være, at offentlige bygge- og anlægsopgaver bliver udliciteret til private firmaer. Vi tror, at det er en både bedre og billigere løsning for det offentlige. Det er en kendt sag, at der i mange kommuner er bygget nogle vældige kommunale håndværks- og entreprenørafdelinger op. Disse afdelinger påfører private håndværkere og entreprenører en urimelig konkurrence, bl.a. på grund af særlig favorable momsregler for offentlige virksomheder. Overførsel af bygge- og anlægsopgaver fra offentlige virksomheder til private giver selvsagt ikke i sig selv mere beskæftigelse, men det giver de private virksomheder en basisomsætning, som kan være et rygstød for en indsats på eksportmarkederne.

Lad mig slutte med at sige, at der i hvert fald er mindst to grunde til at gøre en hurtig indsats for bygge- og anlægsbranchen. For det første må vi undgå, at byggekrisen slår så mange byggevirksomheder i stykker, at vi står og mangler dem og de faglige håndværkere, den dag der kommer gang i erhvervsbyggeriet og i de anlægsaktiviteter, der er